

כ"ח באדר ב' תשע"ו, 7.4.2016

גיליון מס' 504

פרשת תזריע

לידה והתחדשות

מאת הרב ליאור שיליאן, עין צורים

פרשת תזריע נקראת על שם פתיחתה ככל פרשה בתורה, אך ניתן להבחין כי הפרשה מחולקת לשני נושאים עיקריים: האחד הוא קורבן היולדת, והאחר הוא טומאת המצורע. הנושא השני מהווה פתיחה להמשך הציווי על דרך היטהרות המצורע כפי שהוא מתואר בפרשת מצורע.

צד משותף יש ליולדת ולמצורע – בשניהם בדרך ההיטהרות יש להביא קרבן עולה וחסאת. אלא שקרבן העולה המובא גם בנסיבות אחרות, מובא כאן בדרך ייחודית הקרויה "קרבן עולה ויורד". כלומר, סוג הקרבן המובא על ידי היולדת וכן על ידי המצורע, יכול להשתנות לפי מצבם הכלכלי – היולדת העשירה או המצורע העשיר יביאו כבש, והיולדת העניה או המצורע העני יביאו תור או יונה במקום הכבש.

מה הצד השווה בין הקורבנות הללו שדווקא להם נעשתה הבחנה בין עשיר לעני?

על כך כותב מנחם בולה בפירוש 'דעת מקרא' לספר ויקרא, כי גם היולדת וגם המצורע נטמאו בעל כרחם. בשני סוגי הטומאה הללו יש צד אונס שבגיננו הקלה התורה על הדלים, והתירה להם להקריב קרבנות זולים. מובן וברור כי האונס כאן אינו גמור – יולדת פעלה בכדי שתוכל ללדת והמצורע גם הוא [לפחות ע"פ חז"ל] לא נצטרע ללא סיבה אלא בשל פעולתו השלילית בתחום הדיבור.

אך אולי ניתן לומר כי יש עוד צד שווה בשני העניינים הללו.

גם יולדת וגם מצורע שנטהר מביאים חיים חדשים לעולם. היולדת ודאי, ואפילו המצורע שנטהר – חוזר ממצב של טומאה למצב של טהרה, חוזר ממצב של נידוי אל תוך החברה, חוזר ממצב של מוות חברתי למצב של התערות בחיים של החברה. לא בכדי אמרו חז"ל כי 'מצורע חשוב כמת'. וממילא לאחר שנטהר יצא מן המציאות וההוויה הקשה בה היה מצוי בזמן צרעתו. ייתכן וניתן לומר כי מי שמביא חיים חדשים לעולם – הקלה לו התורה ופתחה בפניו אפשרויות שונות להבאת קורבנותיו לפי יכולתו.

הצד השווה שיש ביולדת ובמצורע שנטהר מתקשר גם לפרשת 'החודש' שנקרא השבת. המושג 'חודש' אוצר בתוכו גם את המושג חדש. הציווי המופיע בפתיחת הפרשה: "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, רֵאשׁ חֳדָשִׁים..." (שמות יב, ב), מקפל

בתוכו גם ציווי מניית החודשים על פי הלבנה, וגם הצבת חודש ניסן כראש לכל החודשים, כראש השנה. ממילא הציווי מורה על שתי הופעות חדשות:

1. פתיחת חודש חדש בכל מולד לבנה.

2. פתיחת שנה חדשה בכל פעם שחודש ניסן מגיע.

עם התחדשות השנה מופיעה עמה גם בשורת הולדתו של עם ישראל בפסח, מועד יציאת מצרים.

כל התחדשות ולידה יש בהן מימד של שמחה גדולה, אך יש בהן גם מימד של קושי שמתוכו נולדה השמחה. הלידה באה מתוך צער וייסורים, הטהרה באה מתוך נגיעות ובדידות, הגאולה באה מתוך הגלות וממילא מובן מדוע היולדת והמצורע שנטהר מביאים קורבן עולה מחד וקורבן חטאת מאידך.

מי יתן ונזכה להתחדשות בכל פועלנו ובכל מעשינו ובכך נזכה להביא חיים חדשים לעולם.

חודש טוב!

הרב ליאור שיליאן, רבה של עין צורים. משמש כר"מ בישיבת אמי"ת עמיחי
ברחובות. רב בארגון 'צהר'.

דף פרשת שבוע של הקיבוץ הדתי באתר הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום [subscribe](#) בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב [unsubscribe](#) בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il
אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il